

Középszintű szóbeli érettségi témakörök és tételek magyar nyelvből - 2026.

1. témakör: Kommunikáció

- A kommunikációs folyamat tényezői, célja, funkciói
- Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).
- Kommunikációs zavar, manipuláció, elvárás, megfelelés.

2. témakör: A magyar nyelv története

- A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek (pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom).
- A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján.

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

- A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben
- Anyanyelvünk rétegződése. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek

4. témakör: A nyelvi rendszer

- A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.
- A morféma, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szószervezetek alkotásában.
- A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai.
- Az egyszerű és összetett mondatok felismerése. Mondatok elemzése szerkezeti vázlattal.

5. témakör: A szöveg

- A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei.
- A szövegköziség, a vendégszöveg jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.
- A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek

6. témakör: A retorika alapjai

- A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
- A hatásos előadásmód eszközei

7. témakör: Stílus és jelentés

- Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés.
- Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben.
- Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmi szövegekben.

8. témakör: Digitális kommunikáció

- Az új „szóbeliség” (chat) jelenségei, jellemzői, hatása a nyelvre